

De colleges van burgemeester en wethouders
van de aan het Werkvoorzieningschap
Noordoost-Brabant deelnemende gemeenten

Industrielaan 63

Postbus 163

5340 AD Oss

T 0413 33 69 70

www.wvs-nb.nl

info@wvs-nb.nl

K.v.K. nr. 17278039

Oss, 7 november 2018

Ons kenmerk: 18-jc

Onderwerp: wijziging governancestructuur IBN

Geacht college,

1. Inleiding.

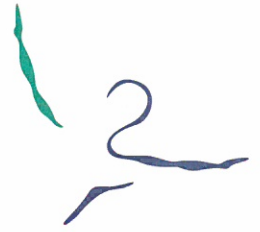
IBN is al sinds jaar en dag belast met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Daarnaast is reeds langdurig sprake van het in opdracht van onze gemeenten inzetten van andere werkgelegenheidsmaatregelen, zoals in het verleden o.a. op basis van het Jeugd Werk Garantieplan (JWG), de Wet Inschakeling Werkzoekenden (Wiw), Banenpool en recent op basis van de Participatiewet.

Door het afsluiten van de Wsw en de invoering van de Participatiewet is het speelveld waarbinnen gemeenten en IBN opereren drastisch veranderd. De relatief rustige Wsw omgeving is in afbouw (maar nog steeds groot: 2.091 fte's).

In opbouw is de uitvoering van de Participatiewet (nu: 227 fte's), met de zeer nadrukkelijke doelstelling om zoveel mogelijk mensen uit de doelgroep van de Participatiewet zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers te plaatsen.

De wijziging van het speelveld (van Wsw naar Participatiewet) en de toenemende risico's (zoals minder subsidies, niet voldoende instroom om de Wsw-uitstroom op te vangen, toenemende vergrijzing en vertrek van kennis en vaardigheden) hebben niet alleen gevolgen voor de uitvoering van onze gemeentelijke opdracht, maar ook voor het toezicht op en de advisering bij de uitvoering. In dit kader wordt al enige tijd in de Raad van Commissarissen (RvC) gesproken over een andere inrichting van het toezicht op IBN, maar wel met behoud van de sterke band met de gemeenten als (indirect) aandeelhouder.

Het voorgenomen besluit tot het anders inrichten van de governancestructuur betreft enerzijds een versterking van de positie van de aandeelhouder en anderzijds de benoeming van commissarissen op basis van deskundigheid in plaats van 'qualitate qua' benoeming van (doorgaans) de wethouders sociale zaken tot lid van de RvC.

2. Versterking positie van de aandeelhouder(s).

Doel van de versterking van de positie van de aandeelhouder is om de gemeenten, via het Werkvoorzieningschap, meer invloed en bevoegdheden te geven op de hoofdlijnen van de strategische keuzes van IBN en zo de gemeenten nog meer betrokken te maken bij IBN. Voor het invullen van het partnership van IBN en gemeenten bij de uitvoering van de Participatiewet is dat een goede zaak en daarmee een belangrijke reden om de governance-structuur van IBN aan te passen.

In het kader van de governance van de organisatie heeft de Algemene vergadering (voorheen geheten de Algemene Vergadering van Aandeelhouders) nu al een aantal wettelijke/statutaire bevoegdheden, waaronder: wijziging statuten, vaststelling aantal bestuurders, benoeming, schorsing en ontslag van de bestuurder(s), vaststelling aantal commissarissen, benoeming en bezoldiging commissarissen en vaststellen jaarrekening en winstbestemming.

In aanvulling op deze bevoegdheden is het voornemen om de aandeelhoudersbevoegdheid uit te breiden zoals onderstaand is uitgewerkt onder 2.1., 2.2. en 2.3.

Formeel is het Werkvoorzieningschap enig aandeelhouder van IBN Holding B.V.

Afspraak is dat de aandeelhoudersbevoegdheid wordt uitgeoefend door het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap, zodat alle aan het schap deelnemende gemeenten via 'hun' algemeen bestuurslid mee kunnen praten en, indien aan de orde, mee kunnen beslissen¹.

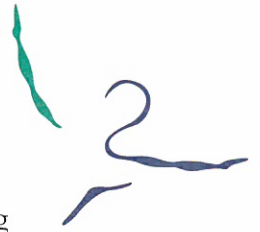
2.1. Instructierecht op de hoofdlijnen van het strategisch plan.

Door in de statuten op te nemen dat de Algemene vergadering instructierecht heeft jegens het bestuur ten aanzien van de hoofdlijnen van het strategisch plan, kan invulling gegeven worden aan het realiseren van een grotere betrokkenheid van onze gemeenten bij het invullen van de strategie van IBN, waarvan zij immers (indirect) eigenaar/aandeelhouder zijn. Zij kunnen op de hoofdlijnen van de strategie van IBN mede richting geven aan de strategie. De bestuurder is verplicht de instructies op te volgen, tenzij deze in strijd zijn met het belang van de vennootschap. Hiermee heeft de Algemene vergadering een belangrijk instrument om invloed uit te kunnen oefenen op de strategie van IBN. Nu wordt de Algemene vergadering hooguit 'geïnformeerd' over het strategisch plan. In de nieuwe situatie zal het strategisch plan expliciet voor goedkeuring op hoofdlijnen worden voorgelegd aan de Algemene vergadering. Het versterkt niet alleen de positie van de Algemene vergadering, maar verhoogt ook de betrokkenheid van de eigenaar bij de strategie van IBN.

Eens in de 5 jaar wordt een strategisch plan opgesteld voor IBN. Het huidige plan loopt tot en met 2020. Tijdig voor eind 2020 dient er een nieuw strategisch plan voor de periode 2021 tot en met 2025 te worden vastgesteld. In de eerste helft van 2020 moet dat plan afgerond zijn, inclusief eventuele instructies van de Algemene vergadering.

Verder vindt er jaarlijks een zogenoemde strategische herijking plaats, waarbij bezien wordt of IBN nog op de juiste strategische koers zit, dan wel dat aanscherping of wijziging van de strategie nodig is.

¹¹In geval er sprake is van stemmen, zal er op basis van de huidige afspraken binnen het Werkvoorzieningschap gewogen worden gestemd (aantal stemmen is afhankelijk van het aantal inwoners).

De jaarlijkse herijking zal plaatsvinden in het eerste kwartaal, zodat de resultaten nog meegenomen kunnen worden bij het vaststellen van de kadernota van het Werkvoorzieningschap. De Algemene vergadering zal ook betrokken worden bij de jaarlijkse strategische herijking. Dit wordt geagendeerd voor een Algemene vergadering, die jaarlijks in april plaatsvindt.

2.2. Adviesrecht op de hoofdlijnen van het bedrijfsplan van IBN.

Aandeelhouder/gemeenten zijn een van de belangrijkste, zo niet de belangrijkste stakeholder van IBN.

Om de betrokkenheid en verbinding te vergroten bestaat het voornemen om in het 'wordingsproces' van het jaarlijkse bedrijfsplan van IBN Holding B.V. ruimte in te bouwen voor de Algemene vergadering om aan de bestuurder en RvC advies uit te brengen op de hoofdlijnen van het bedrijfsplan.

Jaarlijks in december wordt het bedrijfsplan van IBN vastgesteld, na verkregen goedkeuring door de RvC. Voorafgaand aan goedkeuring door de RvC en vaststelling door de bestuurder, zal de Algemene vergadering om advies op hoofdlijnen worden gevraagd.

2.3. Bespreking algemene gang van zaken.

In de vergaderplanning voor 2019 zal het onderwerp 'bespreking algemene gang van zaken' expliciet worden ingepland. De frequentie van het overleg is 3 keer per jaar. In deze overleggen zal de bestuurder terugkijken op de bereikte resultaten, maar vooral vooruit kijken en zijn verwachtingen ten aanzien van de onderneming en de resultaten delen met de aandeelhouder(s). Deze overleggen zullen plaatsvinden in april (herijking strategie en algemene gang van zaken), in augustus (algemene gang van zaken) en in oktober (bedrijfsplan van IBN en algemene gang van zaken). In juni wordt de jaarrekening door de Algemene vergadering vastgesteld en de winst bestemd.

Op bovenstaande wijze i.c. door een aantal onderwerpen expliciet te agenderen voor goedkeuring of advies, worden de eigenaren nadrukkelijk meer betrokken bij de strategie en het beleid van IBN. Middels de inzet van deze instrumenten scheppen wij ook bestuurlijk draagvlak voor de activiteiten van IBN en de positie van IBN binnen het sociaal domein.

3. Benoeming commissarissen op basis van deskundigheid.

De RvC heeft een belangrijke wettelijke taak: enerzijds adviseert de RvC het bestuur, anderzijds houdt de RvC toezicht op het bestuur van de onderneming. In dit verband is van belang dat de commissarissen voldoende adequate kennis en ervaring hebben. Niet alleen voor hun eigen portefeuille maar ook voor de andere verantwoordelijkheidsgebieden. De RvC is immers als collectief verantwoordelijk voor adequaat toezicht. Voldoende kennis en ervaring dienen ook de commissaris te behoeden voor aansprakelijkheid voor zijn optreden. In een structuur waarbij commissarissen worden benoemd op basis van hun positie in een andere organisatie, het qualitate qua-principe, rijst de vraag of dat voldoende is gewaarborgd. Daarom is het voornemen om over te gaan op benoeming op basis van deskundigheid.

Het opstellen van het profiel van de RvC en van de individuele commissarissen is een bevoegdheid van de RvC. Dit profiel wordt met externe hulp opgesteld en ter informatie aangereikt aan de Algemene vergadering en de ondernemingsraad. Uiteraard zijn suggesties en aanbevelingen van de Algemene vergadering en ondernemingsraad welkom.

Na vaststelling van het profiel zal uitvoering worden gegeven aan het werven en benoemen van nieuwe commissarissen en treden de zittende 'gemeentelijke' commissarissen terug.

Doel is om in 2019 de nieuwe structuur operationeel te hebben. Omdat een RvC werkt als een eenheid is het van belang dat nieuwe commissarissen zoveel mogelijk tegelijkertijd worden benoemd. Het inrichten van een geheel nieuwe RvC wordt niet voorgestaan. Om redenen van continuïteit is besloten om de twee commissarissen die nu al op basis van deskundigheid (profiel financieel en ondernemend) en niet qualitate qua, zitting hebben in de RvC daar ook voor te behouden (ze zijn aftredend per 1 juli 2020). Er wordt uitgegaan van een omvang van de raad van 5 commissarissen, waaronder 1 door de ondernemingsraad aan te bevelen commissaris. Er zullen op relatief korte termijn derhalve 3 nieuwe commissarissen worden geworven op basis van het op te stellen profiel.

Ten behoeve van de werving is aan Beljon & Westerterp gevraagd om de huidige vergoedingsregeling te benchmarken met vergelijkbare sociale ondernemingen. Op basis hiervan zal een beloningsvoorstel ter besluitvorming worden voorgelegd aan de Algemene vergadering.

4. Afsluitend

Bij de samenstelling van de RvC zal acht worden geslagen op een evenwichtige V/M verdeling.

Wij vertrouwen erop dat wij op bovenstaande wijze het Werkvoorzieningschap als aandeelhouder en de colleges van de deelnemende gemeenten goed hebben geïnformeerd over een aantal belangrijke besluiten die zullen bijdragen aan een goede binding tussen gemeenten en IBN.

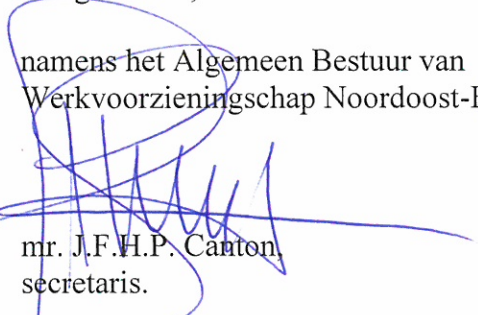
Graag zijn wij bereid om deze informatie desgevraagd te komen toelichten. Wij kunnen u dan ook bijpraten over de in gang gezette reorganisatie om als IBN zo goed mogelijk de gemeentelijke opdracht in het kader van de Participatiewet te kunnen uitvoeren.

Wij zijn voornemens om op 12 december a.s. een definitief standpunt in te nemen over het onderhavige onderwerp. Eventuele reacties van de colleges van aan het Werkvoorzieningschap deelnemende gemeenten zullen wij uiteraard in onze afwegingen betrekken.

Ter aanvullende informatie is een document bijgevoegd waarop schematisch is aangegeven hoe de bevoegdheden van de bestuursorganen van IBN gaan wijzigen ten opzichte van de huidige situatie.

Hoogachtend,

namens het Algemeen Bestuur van
Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant,

mr. J.F.H.P. Canton,
secretaris.

Bijlage.